

تعریف شرکتهای تضامنی :

شرکتی است که تحت اسم مخصوص برای امور تجاری بین ۲ یا چند نفر با مسئولیت تضامنی تشکیل می شود اگر دارایی شرکت برای تادیه (پرداخت) تمام قروض کافی نباشد هر یک از شرکاء مسئول پرداخت تمام قروض شرکت است.

✓ چنانچه دارایی های شرکت برای پرداخت بدهی ها و تعهدات مالی شرکت کافی نباشد هر یک از شرکا مسئولیت تضامنی به جهت پرداخت بدهی ها و تعهدات مالی دارند و این موضوع ربطی به میزان سهم الشرکه شرکاء ندارد.

در اسم شرکت تضامنی باید عبارت (شرکت تضامنی) و حداقل یک نفر از شرکاء ذکر شود. در صورتی که اسم شرکت مشتمل بر اسامی تمامی شرکاء نباشد باید بعد از اسم شریک یا شرکایی که ذکر شده عباراتی از قبیل (و شرکاء) یا (و برادران) قید شود.

شرکت تضامنی وقتی تشکیل می شود که تمام سرمایه نقدی تادیه و سهم الشرکه غیر نقدی نیز تقویم (ارزیابی به قیمت نقد) و تسلیم (تحویل) شده باشد.

در شرکتهای تضامنی منافع کسب شده طبق نسبت مقرر در شرکت نامه (نسبت سود یا زیان) بین شرکا تقسیم می شود و چنانچه نسبت سود یا زیان در شرکت نامه مشخص نشده باشد منافع کسب شده هر سال می بایست به نسبت مانده سرمایه شرکا تقسیم شود.

شالوده تشکیل شرکت تضامنی شرکتنامه است که می بایست بر طبق قانون تجارت تنظیم شود و موارد زیر را در بر می گیرد:

۱. نام و نشانی شرکت
۲. اسامی شرکاء و نشانی آنها
۳. تاریخ افتتاح شرکت
۴. موضوع و مدت شرکت
۵. روابط بین شرکاء
۶. تقسیم سود یا زیان
۷. ورود و خروج شرکاء
۸. انحلال و تسویه

در بعضی از کشور ها شرکت تضامنی در قالب هیچ شرکتی و شخصیت حقوقی جداگانه ای قرار نگرفته و بدون تشریفات خاصی بین شرکا، تشکیل می شود اما در ایران شرکت تضامنی زمانی رسمیت یافته و تشکیل می شود که قرارداد مکتوب و به ثبت برسد.

✓ قرارداد شرکت که همان شرکتنامه است قابلیت تغییر در مفاد وجود ندارد مگر با رضایت کلیه شرکاء

داشتن قرارداد شرکت (شرکتنامه) در شرکت تضامنی ضروری است اما داشتن اساسنامه (قانون اداره شرکت) ضروری نیست البته ممکن است این دو با هم یکی باشد.

✓ انتقال سهم الشرکه در شرکت تضامنی صرفاً با رضایت تمامی شرکاء مجاز می باشد.

✓ با توجه به ماهیت تضامنی بودن شرکت شرکاء نمی توانند بدون رضایت کلیه شرکاء از شرکت خارج و سهم الشرکه خود را به دیگری واگذار کنند.

✓ شریکی که سهم الشرکه شریک قبلی به وی واگذار گردیده است و با عنوان شریک جدید وارد شرکت می شود همانند شرکای قبلی مسئول قروض و بدهی هایی است که شرکت قبل از او داشته است و هر قراری برخلاف این موضوع از درجه اعتبار ساقط است.

تفاوت شرکت تضامنی و سهامی: نمونه هایی از تفاوت شرکتهای تضامنی و سهامی در جدول ذیل آورده شده است.

ردیف	عنوان	شرکت تضامنی	شرکت سهامی
۱	استمرار و تداوم	در شرکت تضامنی عمر شرکت محدود است و با هر نوع تغییری در ساختار شرکاء موجب ارزیابی مجدد دارایی های شرکت می شود.	در شرکت سهامی عمر شرکت نامحدود و با تغییر سهامداران هیچ اتفاق خاصی نمی افتد.
۲	وجود مقررات و تشریفات	در شرکت تضامنی آیین نامه ها و مقررات تاحدی در شکل گیری شرکت دخالت دارند که تنها مقدمات اولیه تشکیل شرکت حاصل گردد.	در شرکت سهامی قوانین و مقررات بیشتری از جمله قانون تجارت در اداره امور شرکت دخالت دارد.
۳	بدهی ها و تعهدات	در شرکت تضامنی هر شریک در مقابل کل بدهی ها مسئول است	در شرکت سهامی میزان مسئولیت شرکا حداکثر تا میزان ارزش اسمی سهام می باشد.
۴	مدیریت شرکت	در شرکت تضامنی مدیریت در اختیار صاحبان شرکت است	در شرکت سهامی مدیریت شرکت در اختیار هیئت مدیره است و سهامداران بطور مستقیم در اداره امور شرکت دخالت ندارند.
۵	توانایی جذب سرمایه	در شرکت تضامنی سرمایه محدود به میزان سرمایه گذاری شرکاء می باشد.	در شرکت سهامی امکان جذب سرمایه از طریق انتشار سهام به مردم میسر می باشد.

فرآیند تشکیل شرکت تضامنی:

تشکیل اولیه شرکت تضامنی توافق ۲ یا چند نفر برای امور تجاری مشترک و سرمایه گذاری آنها برای کسب سود در امور تجاری عنوان شده می باشد.

برای این منظور بعد از توافق اولیه شرکاء جهت ایجاد شرکت تضامنی ابتدا یک حساب جاری در یکی از بانکها بنام "شرکت تضامنیدر شرف تاسیس" افتتاح و سرمایه نقدی خود را بدان حساب واریز می کنند.

آن قسمت از سرمایه غیر نقدی که وارد شرکت می شود می بایست بر اساس ارزش کارشناسی (ارزش منصفانه) با توافق کلیه شرکاء ارزیابی شده در اختیار شرکت قرار می گیرد.

سرمایه گذاری توسط شرکاء اگر نقد باشد وجه نقد را بدهکار و حساب سرمایه شریک را بستانکار می نماییم.

سرمایه گذاری توسط شرکاء اگر غیر نقد باشد حساب دارایی واگذار شده شرکاء معادل ارزش کارشناسی و منصفانه را بدهکار و حساب سرمایه شریک را بستانکار می نماییم.

اطلاعات زیر درباره شرکت تضامنی آلفا و شرکاء که دارای ۳ شریک به نام های علی و حسن و حسین می باشد در دست است مطلوب است :

انجام ثبت اولیه حسابداری

شرح	سرمایه علی	سرمایه حسن	سرمایه حسین	جمع
وجه نقد	۱,۵۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۰,۰۰۰	۲,۸۰۰,۰۰۰	۷,۸۰۰,۰۰۰
زمین (پهای تمام شده ۵۰۰,۰۰۰)	۱,۸۰۰,۰۰۰	۰	۰	۱,۸۰۰,۰۰۰
ساختمان (پهای تمام شده ۵۰۰,۰۰۰)	۰	۰	۶,۵۰۰,۰۰۰	۶,۵۰۰,۰۰۰
موجودی کالا (پهای تمام شده ۶۰۰,۰۰۰)	۰	۶,۲۰۰,۰۰۰	۰	۶,۲۰۰,۰۰۰
جمع	۳,۳۰۰,۰۰۰	۹,۷۰۰,۰۰۰	۹,۳۰۰,۰۰۰	۲۲,۳۰۰,۰۰۰

ثبت سرمایه گذاری

وجه نقد	۷,۸۰۰,۰۰۰
زمین	۱,۸۰۰,۰۰۰
ساختمان	۶,۵۰۰,۰۰۰
موجودی کالا	۶,۲۰۰,۰۰۰
سرمایه علی	۳,۳۰۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۹,۷۰۰,۰۰۰
سرمایه حسین	۹,۳۰۰,۰۰۰

اگر سرمایه گذاری غیر نقدی شرکاء به بهای تمام شده اولیه در دفاتر شرکت ثبت شود و دارایی های غیر نقد شرکت به ارزش منصفانه خود به فروش روند و شرکت بعد از فروش دارایی های خود فوراً تسویه شود ،مطلوب است :

انجام تمامی ثبت های لازم

در این حالت ثبت های زیر صورت می گیرد

۱- ثبت سرمایه گذاری

۷,۸۰۰,۰۰۰	وجه نقد
۱,۵۰۰,۰۰۰	زمین
۵,۰۰۰,۰۰۰	ساختمان
۵,۶۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۳,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه علی
۹,۱۰۰,۰۰۰	سرمایه حسن
۷,۸۰۰,۰۰۰	سرمایه حسین

۲- ثبت فروش دارایی به ارزش منصفانه

مبلغ ثبت شده در حساب وجه نقد (۱۴,۵۰۰,۰۰۰) حاصل جمع ارزش منصفانه دارایی های غیر نقد است که برابر است با:

۱۴,۵۰۰,۰۰۰	وجه نقد
۵,۰۰۰,۰۰۰	ساختمان
۱,۵۰۰,۰۰۰	زمین
۵,۶۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۲,۴۰۰,۰۰۰	سود حاصل از فروش

$$۱.۸۰۰.۰۰۰+۶.۵۰۰.۰۰۰+۶.۲۰۰.۰۰۰=۱۴.۵۰۰.۰۰۰$$

۳- توزیع سود حاصل از فروش دارایی به نسبت های (علی- ۲) و (حسن - ۳) و (حسین- ۳)

جمع نسبت شرکا		۲+۳+۳=۸
سهم علی از سود فروش دارایی های غیر نقد	$*\frac{۲}{۸}=۶۰۰.۰۰۰$	۲,۴۰۰,۰۰۰
سهم حسن از سود فروش دارایی های غیر نقد	$*\frac{۳}{۸}=۹۰۰.۰۰۰$	
سهم حسین از سود فروش دارایی های غیر نقد	$*\frac{۳}{۸}=۹۰۰.۰۰۰$	

۴- توزیع وجه نقد باقی مانده بین شرکاء

پانک		$۲+۳+۳=۸$		جمع نسبت شرکا
	۷,۸۰۰,۰۰۰		$*۲/۸=۵.۵۷۵.۰۰۰$	سهم علی از مانده حساب پانک
	۱۴,۵۰۰,۰۰۰	۲۲,۳۰۰,۰۰۰	$*۳/۸=۸.۳۶۲.۵۰۰$	سهم حسن از مانده حساب پانک
	۲۲,۳۰۰,۰۰۰		$*۳/۸=۸.۳۶۲.۵۰۰$	سهم حسین از مانده حساب پانک

۵,۵۷۵,۰۰۰	سرمایه علی
۸,۳۶۲,۵۰۰	سرمایه حسن
۸,۳۶۲,۵۰۰	سرمایه حسین
۲۲,۳۰۰,۰۰۰	پانک

حساب های موجود در شرکت سهامی :

در شرکتهای تضامنی علاوه بر حساب سرمایه شرکاء حسابهای دیگری نیز وجود دارد علت وجود این حسابها منع قانونی در تغییر حساب سرمایه شرکاء است که براساس قانون هر تغییری در حساب سرمایه شرکاء بایستی در اداره ثبت شرکتهای به ثبت برسد و همچنین در روزنامه رسمی آگهی شود.

I. حساب سرمایه شرکاء: برای ثبت حساب سرمایه شرکاء در دفاتر شرکت تضامنی ۲ روش وجود دارد:

a. روش ثابت : در این روش حساب سرمایه شرکاء معادل مبلغی که در شرکتنامه ثبت شده است در دفاتر ثبت می شود.

b. روش متغیر : در این حساب سرمایه شرکاء معادل مبلغ ثبت شده در شرکتنامه نمی باشد. رویداد هایی نظیر برداشت، بهره برداشت، سهم از زیان در بدهکار حساب سرمایه و رویداد هایی نظیر سهم بهره سرمایه، سهم سود، حق الزحمه شرکاء در بستانکار این حساب ثبت می شود. ✓ در ایران صرفاً استفاده از روش ثابت مجاز می باشد.

II. حساب جاری شرکاء : تمامی شرکاء می بایست دارای یک حساب جاری به نام خود در دفاتر داشته باشد و تمامی تغییرات در حساب سرمایه در آن ثبت شود و دائماً نشان دهنده مانده حساب سرمایه شرکاء در شرکت می باشد. رویداد های برداشت نقدی و غیر نقدی، بهره برداشت، سهم زیان در بدهکار این حساب ثبت می شود و رویداد های بهره سرمایه، حق الزحمه، سهم سود در بستانکار این حساب ثبت می شود. حساب جاری شرکاء جزو حساب های دائمی می باشد.

III. حساب برداشت: حسابی است که در دفاتر به نام هر یک از شرکاء افتتاح می شود و در حقیقت در مقام اخذ وام از شرکت می باشد و به همین دلیل شرکاء بایستی بهره ایی نسبت به مبلغ برداشت شده به شرکت بپردازد.

IV. حساب وام: گاهی ممکن است که شرکت احتیاج مبرم به وجه نقد داشته باشد و یکی از شرکاء وجه نقد مورد نیاز را در اختیار داشته باشد ولی تمایل به افزایش سرمایه خود نداشته باشد از این رو شریک مذکور مبلغ مورد نیاز شرکت را تحت عنوان وام در اختیار شرکت قرار می دهد و در ازای پرداخت وام به شرکت هر ساله بهره ای دریافت می کند.

تقسیم سود یا زیان: برطبق قانون تجارت هر گونه سود یا زیان بایستی براساس نسبت سرمایه تقسیم شود و مگر اینکه در شرکت نامه ترتیب دیگری نیز مقرر شده باشد.

در برخی موارد ممکن است که حق الزحمه ای نیز جهت سرپرستی شرکاء در شرکت در نظر گرفته شود و بایستی توجه شود در شرکت های تضامنی حق الزحمه جزو هزینه های عملیاتی محسوب نمی شود ولی در شرکتهای سهامی حق الزحمه پرداختی به مدیران جزو هزینه های عملیاتی می باشد. و همچنین جهت تشویق جهت سرمایه گذاری در شرکت تضامنی بهره ای به سرمایه موجود شرکاء محاسبه و پرداخت شود.

تغییرات در مالکیت شرکت تضامنی: هر گونه انجام تغییر در ساختار مالکیت شرکتهای تضامنی تحت تاثیر مقررات موجود در شرکت نامه و رضایت کلیه شرکاء بایستی صورت گیرد در این گونه موارد شرکت تضامنی اولیه منحل و شرکت تضامنی جدیدی (شخصیت حقوقی جدید) به وجود می آید.

انحلال شرکت تضامنی و ایجاد یک شرکت تضامنی جدید نیاز به ارزیابی مجدد دارایی های شرکت دارد.

ارزیابی مجدد ممکن است نتایج زیر را در بر داشته باشد:

- a. ارزیابی مجدد دارایی های شرکت بر مبنای ارزشهای متعارف که بر مبنای بهای تمام شده در دفاتر ثبت شده است.
- b. شناسایی دارایی های نامشهود ثبت نشده متعلق به شرکای قدیمی.
- c. تعیین سهم هر یک از شرکاء از مجموع دارایی های ارزیابی شده.
- d. تعیین سرقفلی متعلق به شریک جدید (که چندان صحیح نیست).
- e. تعدیل نسبت تقسیم سود یا زیان.

ورود شریک جدید: ورود شریک جدید که به ۲ روش زیر صورت می گیرد نیاز به موافقت کلیه شرکای قدیمی دارد:

- a. از طریق سرمایه گذاری مستقیم: در این حالت دارایی های شرکت معادل مبلغ سرمایه گذاری شریک جدید افزایش می یابد

b. از طریق خرید تمام یا قسمتی از سهم الشرکه شرکای قدیمی: در این حالت هیچ تغییری در دارایی های شرکت صورت می گیرد.

✓ شریک جدید در مقابل تمامی تعهداتی که از قبل از ورود وی در شرکت وجود داشته است نیز مسئول است.

در هنگام ورود شریک جدید باید به این نکته توجه شود که میزان پرداختی شریک جدید بیشتر از سهم او از سرمایه شرکت است یا نه در صورتی که مبلغ آورده شریک جدید بیشتر از سهم وی از سرمایه شرکت باشد با این موضوع می توان به ۲ روش زیر برخورد کرد:

I. اختصاص مبلغ اضافه پرداختی به عنوان پاداش به شرکای قدیمی که به نسبت سود یا زیان بین شرکای قدیمی تقسیم می شود.

II. احتساب مبلغ اضافه پرداخت شده به عنوان سرقفلی در نظر گرفت که به نسبت سود و زیان بین شرکای قدیمی تقسیم می شود. لازم به ذکر است که سرقفلی یک دارایی نامشهود است .

شرکت تضامنی بتا و شرکاء دارای ۳ شریک به نام های حسین، رضا و مهدی است که سرمایه آنها به ترتیب ۲۵۰،۰۰۰ و ۳۶۰،۰۰۰ ریال است سود یا زیان به نسبت سرمایه بین شرکاء تقسیم می شود .

علی به عنوان شریک جدید با سرمایه ایی بالغ بر ۳۶۰،۰۰۰ ریال وارد شرکت و در ۲۵٪ سرمایه شرکت سهامی می شود.

مطلوب است : انجام ثبتهای لازم با فرض های فوق

۱- روش پاداش

سرمایه شرکت پس از ورود شریک جدید (علی)
$۲۵۰.۰۰۰ + ۳۶۰.۰۰۰ + ۲۹۰.۰۰۰ + ۳۶۰.۰۰۰ = ۱.۲۶۰.۰۰۰$

سرمایه اولیه شرکت
$۲۵۰.۰۰۰ + ۳۶۰.۰۰۰ + ۲۹۰.۰۰۰ = ۹۰۰.۰۰۰$

۴۵.۰۰۰	$* ۲۵۰.۰۰۰ / ۹۰۰.۰۰۰ = ۱۲.۵۰۰$	پاداش حسین از ورود علی
	$* ۳۶۰.۰۰۰ / ۹۰۰.۰۰۰ = ۱۸.۰۰۰$	پاداش رضا از ورود علی
	$* ۲۹۰.۰۰۰ / ۹۰۰.۰۰۰ = ۱۴.۵۰۰$	پاداش مهدی از ورود علی

سهم علی از سرمایه شرکت $۱.۲۶۰.۰۰۰ * ۲۵\% = ۳۱۵.۰۰۰$
اضافه پرداختی $۳۶۰.۰۰۰ - ۳۱۵.۰۰۰ = ۴۵.۰۰۰$

پانک	۳۶۰.۰۰۰
سرمایه حسین	۱۲.۵۰۰
سرمایه رضا	۱۸.۰۰۰
سرمایه مهدی	۱۴.۵۰۰
سرمایه علی	۳۱۵.۰۰۰

نام شریک	سرمایه شرکای قدیمی	پاداش	سرمایه شریک جدید	اضافه پرداختی	سرمایه شرکا، پس از ورود علی
حسین	۲۵۰,۰۰۰	۱۲,۵۰۰			۲۶۲,۵۰۰
رضا	۳۶۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰			۳۷۸,۰۰۰
مهدی	۲۹۰,۰۰۰	۱۴,۵۰۰			۳۰۴,۵۰۰
علی			۳۶۰,۰۰۰	(۴۵,۰۰۰)	۳۱۵,۰۰۰
جمع	۹۰۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰	(۴۵,۰۰۰)	۱,۲۶۰,۰۰۰

۲- روش سرقفلی

در این روش سرقفلی از فرمول زیر بدست می آید:

جمع سرمایه شرکت پس از ورود شریک جدید	علی	مهدی	رضا	حسین
۱,۲۶۰,۰۰۰	+۳۶۰,۰۰۰	+۲۹۰,۰۰۰	+۳۶۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰

سرقفلی	$= ۱۸۰,۰۰۰ - ۱,۲۶۰,۰۰۰$	$\frac{۳۶۰,۰۰۰}{۲۵\%}$
--------	-------------------------	------------------------

جمع سرمایه پس از ورود شریک جدید - مبلغ آورده شریک جدید	نسبت سهم وی از سرمایه
--	-----------------------

بانک	۳۶۰,۰۰۰
سرقفلی	۱۸۰,۰۰۰
سرمایه حسین	۵۰,۰۰۰
سرمایه رضا	۷۲,۰۰۰
سرمایه مهدی	۵۸,۰۰۰
سرمایه علی	۳۶۰,۰۰۰

سهم حسین از سرقفلی	$\frac{۲۵۰,۰۰۰}{۹۰۰,۰۰۰} = ۵۰,۰۰۰$
سهم رضا از سرقفلی	$\frac{۳۶۰,۰۰۰}{۹۰۰,۰۰۰} = ۷۲,۰۰۰$
سهم مهدی از سرقفلی	$\frac{۲۹۰,۰۰۰}{۹۰۰,۰۰۰} = ۵۸,۰۰۰$

با فرض اینکه نسبت تقسیم سود بین شرکا به ترتیب برای حسین ۲، رضا ۴، مهدی ۳ باشد مطلوب است :
محاسبه نسبت جدید تقسیم سود یا زیان

$$۷۵\% = \frac{۳}{۴}$$

$$نسبت سهم باقی مانده که بین شرکای قدیمی تقسیم می شود = ۷۵\% = ۱ - ۲۵\%$$

نسبت های قدیمی	
۲/۹	نسبت حسین از سود یا زیان
۴/۹	نسبت رضا از سود یا زیان
۳/۹	نسبت مهدی از سود یا زیان

برای سادگی محاسبات نسبت های جدید به ۳ تقسیم می شود.

نسبت سهم جدید حسین	$= 2/12$	$= 6/36$	$* 2/9$	
نسبت سهم جدید رضا	$= 4/12$	$= 12/36$	$* 4/9$	۳/۴
نسبت سهم جدید مهدی	$= 3/12$	$= 9/36$	$* 3/9$	
کل نسبت سهم شرکای قدیمی		$2/12 + 4/12 + 3/12 = 9/12$		

کل نسبت موجود	$= 12/12$
نسبت باقی مانده که به شریک جدید تعلق می یابد	$12/12 - 9/12 = 3/12$

$$3/12 = 25\%$$

چنانچه مبلغ آورده شریک جدید از سهم وی از سرمایه شرکت کمتر باشد مبلغ مابه التفاوت در حکم پاداش شرکای قدیمی به شریک جدید است که می بایست به نسبت تقسیم سود یا زیان از طرف شرکای قدیمی تامین گردد.

شرکت تضامنی بتا دارای ۲ شریک به نامهای علی با ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال سهم الشرکه و حسین با سهم الشرکه ایی معادل ۱.۲۰۰.۰۰۰ ریال تاسیس شده است که نسبت تقسیم سود یا زیان بین شرکا ۳ و ۵ است .

مهدی با سرمایه نقدی ۱.۱۰۰.۰۰۰ ریال و غیر نقدی (ساختمان) ۷۰۰.۰۰۰ ریال وارد شرکت شد و در ۵۰٪ سرمایه شرکت سهیم شد.

مطلوب است انجام ثبت های لازم

سهم مهدی از سرمایه شرکت	$4.000.000 * 50\% = 2.000.000$
-------------------------	--------------------------------

کل آورده مهدی (شریک جدید)	$1.800.000 = 1.100.000 + 700.000$
---------------------------	-----------------------------------

مبلغی که توسط علی چپران می شود	$2.000.000 * 3/8 = 750.000$	۲.۰۰۰.۰۰۰
مبلغی که توسط حسین چپران می شود	$2.000.000 * 5/8 = 1.250.000$	

کسر پرداخت مهدی که پایستی	$2.000.000 - 1.800.000 = 200.000$	توسط شرکای قدیمی چپران شود

بانک	۱,۱۰۰,۰۰۰
ساختمان	۷۰۰,۰۰۰
سرمایه علی	۷۵,۰۰۰
سرمایه حسین	۱۲۵,۰۰۰
سرمایه مهدی	۲,۰۰۰,۰۰۰

علی و حسین و مهدی شرکای شرکت تضامنی گاما می باشند .

سهام الشرکه علی ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال ، حسین ۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و مهدی ۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال می باشد در شرکت نامه این شرکت موارد زیر درج شده است:

تعلق ۱۰٪ سود تضمین شده به سرمایه

تخصیص حق الزحمه سالیانه برای علی ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال و مهدی ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

توزیع سود باقی مانده بین شرکا به ترتیب به نسبت‌های ۳ و ۴ و ۵

مطلوب است انجام ثبت‌های لازم با فرض های زیر

۱- سود فعالیت شرکت ۷۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال باشد.

۲- سود فعالیت شرکت ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال باشد.

۳- زیان فعالیت شرکت ۱۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال باشد.

فرض اول:

کل بهره سرمایه (سود تضمین شده) سرمایه شرکا
$۱۰.۰۰۰.۰۰۰ + ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ + ۵.۰۰۰.۰۰۰ = ۳۵.۰۰۰.۰۰۰$

بهره سرمایه علی	$۱۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۱۰\% \times ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰$
بهره سرمایه حسین	$۲۰.۰۰۰.۰۰۰ = ۱۰\% \times ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰$
بهره سرمایه مهدی	$۵.۰۰۰.۰۰۰ = ۱۰\% \times ۵۰.۰۰۰.۰۰۰$

کل سود	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
بهره سرمایه	(۳۵,۰۰۰,۰۰۰)
حق الزحمه سالیانه	(۳۰,۰۰۰,۰۰۰)
سود باقی مانده که به نسبت های مقرر تقسیم می شود	۸,۰۰۰,۰۰۰

حق الزحمه سالیانه علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
حق الزحمه سالیانه مهدی	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
کل حق الزحمه سالیانه شرکا	۳۰,۰۰۰,۰۰۰

خلاصه حساب سود یا زیان	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
حساب تقسیم سود	۷۵,۰۰۰,۰۰۰

سهم علی از باقی مانده سود	۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۳/۱۲ *	۸,۰۰۰,۰۰۰
سهم حسین از باقی مانده سود	۲,۶۶۶,۶۶۷ = ۴/۱۲ *	
سهم مهدی از باقی مانده سود	۳,۳۳۳,۳۳۳ = ۵/۱۲ *	

حساب تقسیم سود	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
چاری علی	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
چاری حسین	۱۴,۶۶۶,۶۶۷
چاری مهدی	۳۸,۳۳۳,۳۳۳

جدول نهایی تقسیم سود:

نام شریک	پهره سرمایه	حق الزحمه	سهم از باقی مانده سود	جمع دریافتی
علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰
حسین	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	۲,۶۶۶,۶۶۷	۱۴,۶۶۶,۶۶۷
مهدی	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۳۳۳,۳۳۳	۳۸,۳۳۳,۳۳۳
جمع	۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۵,۰۰۰,۰۰۰

فرض دوم:

کل پهره سرمایه (سود تضمین شده) سرمایه شریک

$$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۷,۰۰۰,۰۰۰$$

پهره سرمایه علی	$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۰\% = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰$
پهره سرمایه حسین	$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۰\% = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰$
پهره سرمایه مهدی	$۱۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۰\% = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰$

کل سود	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
پهره سرمایه	(۳۷,۰۰۰,۰۰۰)
حق الزحمه سالانه	(۳۰,۰۰۰,۰۰۰)
کمبود سود	-۱۷,۰۰۰,۰۰۰

حق الزحمه سالانه علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
حق الزحمه سالانه مهدی	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
کل حق الزحمه سالانه شریک	۳۰,۰۰۰,۰۰۰

سهم علی از کمبود سود	۴,۲۵۰,۰۰۰ = ۳/۱۲ *	
سهم حسین از کمبود سود	۵,۶۶۶,۶۶۷ = ۴/۱۲ *	(۱۷,۰۰۰,۰۰۰)
سهم مهدی از کمبود سود	۷,۸۳۳,۳۳۳ = ۵/۱۲ *	

حساب تقسیم سود	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
جاری علی	۱۵,۷۵۰,۰۰۰
جاری حسین	۶,۳۳۳,۳۳۳
جاری مهدی	۲۷,۹۱۶,۶۶۷

جدول نهایی تقسیم سود:

نام شریک	بهره سرمایه	حق الزحمه	سهم از کمپود سود	جمع دریافتی
علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	(۴,۲۵۰,۰۰۰)	۱۵,۷۵۰,۰۰۰
حسین	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	(۵,۶۶۶,۶۶۷)	۶,۳۳۳,۳۳۳
مهدی	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	(۷,۰۸۳,۳۳۳)	۲۷,۹۱۶,۶۶۷
جمع	۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	(۱۷,۰۰۰,۰۰۰)	۵۰,۰۰۰,۰۰۰

✓ مبلغ ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال تفاوت بین سود بدست آمده و حاصل جمع بهره سرمایه و حق الزحمه به معنای زیان نیست سود بدست آمده ابتدا تحت عناوین سود تضمین شده و حق الزحمه بین شرکاء تقسیم می شود و در آخر اگر سودی باقی مانده بود به نسبت های مقرر بین شرکاء تقسیم می شود.

فرض سوم:

کل بهره سرمایه (سود تضمین شده) سرمایه شرکا
$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۷,۰۰۰,۰۰۰$

بهره سرمایه علی	$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱,۰۰۰,۰۰۰$
بهره سرمایه حسین	$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱,۲۰۰,۰۰۰$
بهره سرمایه مهدی	$۱۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱,۵۰۰,۰۰۰$

۳۷.۰۰۰.۰۰۰+۳۰.۰۰۰.۰۰۰+۱۵.۰۰۰.۰۰۰=۸۲.۰۰۰.۰۰۰	
۸۲.۰۰۰.۰۰۰	کل کسری

حق الزحمه سالیانه علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
حق الزحمه سالیانه مهدی	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
کل حق الزحمه سالیانه شرکا	۳۰,۰۰۰,۰۰۰

جاری علی	۵۰۰,۰۰۰
جاری حسین	۱۵,۳۳۳,۳۳۳
حساب تقسیم سود	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
جاری مهدی	۸۳۳,۳۳۳

جدول نهایی تقسیم زیان:

نام شریک	پهره سرمایه	حق الزحمه	سهم از زیان	جمع دریافتی
علی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	(۲۰,۵۰۰,۰۰۰)	(۵۰۰,۰۰۰)
حسین	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	(۲۷,۳۳۳,۳۳۳)	(۱۵,۳۳۳,۳۳۳)
مهدی	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	(۳۴,۱۶۶,۶۶۷)	۸۳۳,۳۳۳
جمع	۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	(۸۲,۰۰۰,۰۰۰)	(۱۵,۰۰۰,۰۰۰)

خروج شریک: هر یک از شرکاء می توانند با دریافت وجه یا سایر دارایی ها سهم الشرکه خود را به سایر شرکاء واگذار و یا به افراد خارج از شرکت با توافق تمامی شرکاء بفروشند.

لازم به ذکر است که شریک خارج شده از شرکت در مقابل تعهدات و بدهی هایی که بعد از خروج وی به وجود می آید مسئولیتی ندارد اما در مقابل تعهدات و بدهی های قبلی (زمان حضور) مسئول می باشد.

حالتهای خروج شریک:

- ۱- سهم الشرکه شریک خارج شونده با موافقت شرکاء از طریق منابع شرکت پرداخت گردد که در این صورت هرگونه اختلاف بین مانده سهم الشرکه و مبلغ پرداخت شده به نسبت سود و زیان بین شرکا تقسیم می شود.
- ۲- چنانچه سهم الشرکه فرد خارج شده با رضایت کلیه شرکاء به افراد خارج از شرکت واگذار شود. که در این صورت هر گونه وجه یا دارایی که بین طرفین مبادله شود تاثیری در منابع شرکت ندارد.

حسن ، حسین ، سجاد و رضا شرکای یک شرکت تضامنی می باشند که به نسبت مساوی در سود و زیان شریک می باشند. سرمایه حسن ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال سرمایه حسین ۲۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال سرمایه سجاد ۲۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال سرمایه رضا ۲۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال است. در تاریخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۱ حسین با دریافت ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال از شرکت خارج می شود .

مطلوب است : انجام محاسبات و ثبتهای لازم

۶,۰۰۰,۰۰۰/۳=۲,۰۰۰,۰۰۰	سهم هر شریک
۳۰,۰۰۰,۰۰۰-۲۴,۰۰۰,۰۰۰=۶,۰۰۰,۰۰۰	اضافه پرداختی به حسین که توسط سایر شرکا تأمین می شود

۲,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسن
۲,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه سجاد
۲,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه رضا
۲۴,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسین
۳۰,۰۰۰,۰۰۰	بانک

حسن و حسین و علی شرکای یک شرکت تضامنی می باشند که به ترتیب به نسبت های ۳ - ۲ - ۶ در سود و زیان سهم دارند که مانده حساب شرکاء به ترتیب ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. علی با فرض های زیر از شرکت خارج می شود.

۱- علی ۴۵٪ از سهم خود را به مبلغ ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به حسین می فروشد و مابقی به حسن واگذار نمود.

۲- علی تمام سهم الشرکه خود را به مبلغ ۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال با اخذ رضایت از کلیه شرکاء به رضا واگذار می نماید. مطلوب است :

ارائه محاسبات و انجام ثبتهای لازم

-۱

$75.000.000 \times 45\% = 33.750.000$
میزان سهم الشرکه واگذار شده
$40.000.000 - 33.750.000 = 6.250.000$
میزان اضافه پرداختی

۷۵.۰۰۰.۰۰۰	سرمایه علی
۳۳.۷۵۰.۰۰۰	سرمایه حسین
۴۱.۲۵۰.۰۰۰	سرمایه حسن

✓ میزان اضافه پرداختی یک مبادله شخصی محسوب می شود و ملاک ثبتهای حسابداری میزان سهم الشرکه واگذار شده می باشد نه مبلغ مبادله شده

-۲

۷۵.۰۰۰.۰۰۰	سرمایه علی
۷۵.۰۰۰.۰۰۰	سرمایه رضا

مثال : نسبت تقسیم سود و زیان داریوش بعد از ورود سیاوش ۱۰٪ کاهش پیدا کرده است . اگر نسبت اولیه تقسیم سود داریوش ۳۰٪ باشد . سهم سود سیاوش (شریک جدید)

نسبت سود یا زیان بعد از ورود شریک جدید	=	درصد باقی مانده شرکای قبلی	*	نسبت سود یا زیان قبل از ورود شریک جدید
--	---	----------------------------	---	--

نسبت سود یا زیان بعد از ورود شریک جدید	=	درصد باقی مانده شرکای قبلی	*	نسبت سود یا زیان قبل از ورود شریک جدید
--	---	----------------------------	---	--

۳۰٪	۱۰٪
۱۰۰	۳۴٪

$1 - 66\% = 34\%$

$30\% - 10\% = 20\%$
$30\% * a = 20\%$
$20\% / 30\% = 66\%$
$66\% = a$

مثال: سرمایه شرکت تضامنی علی و شرکاء مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. شروین به عنوان شریک جدید چه مبلغی در شرکت سرمایه گذاری نماید تا سهم الشرکه او برابر ۱/۴ سرمایه شرکت باشد و ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال نیز به عنوان سرقفلی شناسایی و ثبت گردد.

$2,500,000 = \frac{X}{1/4} - (X + 20,000,000)$
--

$2,500,000 = 4X - X - 20,000,000$

$22,500,000 = 3X$
$X = 7,500,000$

انحلال و تسویه:

انحلال شرکت تضامنی به معنای پایان فعالیت واحد تجاری می باشد و معمولاً شرکت تضامنی به دلایل زیر منحل می شود:

- i. انقضای مدت شرکت
- ii. رسیدن به هدف مشخص شده در اساسنامه
- iii. ورشکستگی
- iv. توافق کلیه شرکاء

مراحل تسویه:

- i. فروش تمام دارایی ها
- ii. وصول مطالبات
- iii. پرداخت بدهی های شرکت به استثنای مطالبات شرکا
- iv. پرداخت بدهی های شرکا
- v. تقسیم سود یا زیان حاصل از فروش دارایی
- vi. تعیین مانده نهایی و پرداخت سهم هر یک از شرکا

✓ در مواردی که نقدینگی واحد تجاری برای پرداخت بدهی ها و تعهدات کافی نباشد میزان کسری از اموال شخصی شرکا تامین می شود.

✓ در مواردی که زیان فروش دارایی ها به قدری زیاد باشد که بعد از تخصیص به حساب شرکاء، حساب شریک مذکور بدهکار شود شریک مذکور می بایست میزان کسری حساب خویش (مانده بدهکار) را در شرکت سرمایه گذاری نماید و اگر شریک قادر به پرداخت بدهی نباشد میزان کسری سهم وی از حساب سایر شرکاء تامین می شود.

مثال علی و حسن و حسین شرکای شرکت تضامنی علی و شرکاء می باشند که در ابتدای مرداد ماه ۱۳۹۳ تصمیم به انحلال شرکت گرفتند. سود یا زیان به نسبت ۳-۴-۵ بین شرکاء تقسیم می شود.

مانده حسابهای شرکت به قرار ترازنامه زیر می باشد:

ترازنامه			
۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	حسابهای پرداختی	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	وجه نقد
		۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه علی	۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسن	۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ساختمان
۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسین		
۱۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۱۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	جمع دارایی ها

سایر اطلاعات به شرح زیر است:

فروش موجودی کالا به بهای تمام شده

فروش ساختمان به قیمت ۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

وصول مطالبات به قیمت ۱,۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

پرداخت بدهی ها به میزان ۴,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

هزینه های تسویه بالغ بر ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱- فروش موجودی کالا

۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	وجه نقد
۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالا

۲- فروش ساختمان

۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	وجه نقد
۷۵,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه علی
۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسن
۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسین
۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	ساختمان

۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	* ۳ / ۲ = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰
	* ۴ / ۲ = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	* ۵ / ۲ = ۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰

۳- وصول مطالبات

۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰-۱.۳۵۰.۰۰۰.۰۰۰=۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	*۳/۱۲=۳۷.۵۰۰.۰۰۰
	*۴/۱۲=۵۰.۰۰۰.۰۰۰
	*۵/۱۲=۶۲.۵۰۰.۰۰۰

وجه نقد	۱,۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه علی	۳۷,۵۰۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه حسین	۶۲,۵۰۰,۰۰۰
حسابهای دریافتنی	۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۴- پرداخت بدهی

۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰-۴.۷۰۰.۰۰۰.۰۰۰=۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰	*۳/۱۲=۷۵.۰۰۰.۰۰۰
	*۴/۱۲=۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰
	*۵/۱۲=۱۲۵.۰۰۰.۰۰۰

حسابهای پرداختنی	۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه علی	۷۵,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه حسین	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
وجه نقد	۴,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۵- پرداخت هزینه های تسویه

۶۰.۰۰۰.۰۰۰	*۳/۱۲=۱۵.۰۰۰.۰۰۰
	*۴/۱۲=۲۰.۰۰۰.۰۰۰
	*۵/۱۲=۲۵.۰۰۰.۰۰۰

سرمایه علی	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
سرمایه حسین	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
وجه نقد	۶۰,۰۰۰,۰۰۰

۶- تقسیم وجوه باقی مانده بین شرکاء

سرمایه حسن	
۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۳,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰,۰۰۰
۳,۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	

سرمایه علی	
۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۷,۵۰۰,۰۰۰
۷۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۷۵,۰۰۰,۰۰۰	
۲,۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۲,۵۰۰,۰۰۰
۲,۵۹۷,۵۰۰,۰۰۰	

وجه نقد	
۴,۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	۱,۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۴,۷۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	۷,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰

۲,۵۹۷,۵۰۰,۰۰۰	سرمایه علی
۳,۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه حسن
۲,۱۶۲,۵۰۰,۰۰۰	سرمایه حسین
۷,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰	وجه نقد

سرمایه حسین	
۶۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۸۷,۵۰۰,۰۰۰	۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰
	۲,۱۶۲,۵۰۰,۰۰۰

تقسیم وجوه در تسویه تدریجی؛

در مواردی که فرآیند تسویه بصورت تدریجی و بلند مدت انجام می شود شرکاء ممکن است مبالغی که حاصل فروش دارایی های شرکت بدست آمده را از مدیران تسویه درخواست نمایند لذا مدیران تسویه می توانند این مبالغ را با در نظر گرفتن حقوق بستانکاران و سایر تعهدات و هزینه های تسویه بین شرکاء توزیع نمایند.

مراحل تقسیم وجوه در روش تسویه تدریجی:

- ۱- فرض کنیم کلیه دارایی های غیر نقد شرکت بدون ارزش می باشند که این زیان احتمالی به نسبت سهم سود یا زیان بین شرکاء تقسیم می شود (بدترین حالت ممکن در نظر گرفته شود)
 - ۲- نگهداری مبالغ کافی وجوه نقد (معادل بدهی های شرکت به استثنای بدهی مربوط به شرکاء)
 - ۳- نگهداری یک مبلغ کافی وجه نقد معادل پیش بینی هزینه های تسویه و مخارج احتمالی
 - ۴- هرگاه یک حساب شریک بعد از انجام مراحل قبلی بدهکار شود مانده بدهکار فرضی شریک بایستی به نسبت سود یا زیان بین سایر شرکاء منظور شود.
 - ۵- هر نوع وجوه اضافی مازاد بر مبالغ ذخیره شده برای مراحل ۲ و ۳ که بدست آمده می توان بین شرکایی که مانده حساب سرمایه آنها بستانکار است را تقسیم نمود.
- ✓ باید توجه داشت که مبالغ پرداخت شده به هیچ عنوان نبایست از مانده بستانکار حساب سرمایه شرکاء بیشتر باشد.

اتومبیلی با ارزش دفتری ۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و استهلاک انباشته ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال در جریان عملیات تسویه با ۱۰٪ تخفیف نسبت به بهای تمام شده فروخته شد.

مطلوب است : ثبت فروش

پایک	۵۷,۶۰۰,۰۰۰	استهلاک (نباشته) - بهای تمام شده = ارزش دفتری
استهلاک (نباشته)	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	$52,000,000 - X = 12,000,000$
اتومبیل	۶۴,۰۰۰,۰۰۰	$X = 64,000,000$
سود یا زیان تسویه	۵,۶۰۰,۰۰۰	$64,000,000 - (1 - 10\%) = 57,600,000$